

2012 TAVASZÁNAK IDŐJÁRÁSA

WEATHER OF SPRING 2012

Nagy Andrea

Országos Meteorológiai Szolgálat, H-1525 Budapest, Pf. 38., nagy.andrea@met.hu

Március. A havi középhőmérséklet az ország egész területén fagypont feletti volt, többnyire 7-9°C között alakult. Az egész országban melegebb volt a normál értékeknél, a legnagyobb eltéréseket a Dunántúlon tapasztalhattuk (2,5-4°C), míg a Duna-Tisza közében 2-2,5°C-os, az északi és keleti országrészben pedig 1-2°C-os pozitív anomáliát mérünk. A hónap nagyobb részében átlag feletti hőmérséklet volt jellemző, csupán a 4-10-e közötti időszakban alakult a normál alatt a napi középhőmérséklet országos átlagban. 10-e után kisebb-nagyobb ingadozásokat figyelhettünk meg a napi középhőmérséklet alakulásában, de végig a normál felett maradtak az értékek. Országos átlagban 12 fagyos nappól számolhatunk be (napi minimumhőmérséklet $\leq 0^\circ\text{C}$), mely megegyezik a sokéves átlaggal. A legtöbb fagyos nap Zabar állomásunkon fordult elő a hónapban. Zord nap nem volt (napi minimumhőmérséklet $\leq -10^\circ\text{C}$), ez szintén a sokéves átlagnak megfelelő. Téli napot (napi maximumhőmérséklet $\leq 0^\circ\text{C}$) sem jegyeztünk, mely kismértékben elmarad a normáltól (országos átlagban 1 téli nap).

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

24,5 °C, Baja Csávoly (Bács-Kiskun megye), március 17.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

-14,1 °C, Zabar (Nógrád megye), március 7.

A március rendkívül száraz volt hazánkban, az ország legnagyobb részén 5 mm alatti havi csapadékösszegeket mérünk (sőt voltak olyan állomások is, ahol nem hullott mérhető mennyiségű csapadék egész hónapban), csupán az Észak-Dunántúlon figyeltünk meg ennél magasabb értékeket, de itt sem haladta meg sehol a 15 mm-t. A normál értékekhez viszonyítva az ideai összegeket, azok sehol sem érték el a sokévi átlag 40%-át, javarészt 0-15% között alakultak. Mérhető mennyiségű csapadékot országos átlagban csupán 7 napon észleltünk, s ezek egyike sem volt 1 mm fölött. Ezzel a hónappal az elmúlt 112 év legszárazabb márciusa lett. A hosszú idők óta a legszárazabb március a küszöbnapok jelentkezésében is megmutatkozik. A sokéves átlag szerint ebben a hónapban országos átlagban 9 csapadékos nap fordul elő, azonban az ideai márciusban ez az érték csak 2 volt. Havas nap nem volt, míg a harmincéves átlag 3.

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

14,5 mm, Bakonyszücs Kőrishegy (Veszprém megye)

A hónap legkisebb csapadékösszege:

0,0 mm, Aszód (Pest megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

8,2 mm, Bősárány (Győr-Moson-Sopron megye), március 29.

Április. Hazánk nagy részén 11-13°C között alakult az április havi átlaghőmérséklet, s az ország egész területét pozitív hőmérsékleti anomália jellemezte, átlagosan 1,5-2 fokkal volt melegebb a megszokottnál. A hónap átlag alatti értékkel indult, első 11 napját erős ingadozás jellemezte. 10-én megdőlt az országos napi abszolút minimumhőmérsékleti rekord. A hónap közepén az országos napi átlaghőmérséklet a sokéves átlag

körül alakult, de a hónap utolsó napjaiban jóval átlag feletti hőmérsékleteket regisztráltunk. Az utolsó 4 napra esett az ideai április legmelegebb időszaka, mely alatt háromszor is megdőlt az országos napi melegrekord. Országos átlagban 3 fagyos nap fordult elő, ami megegyezett a sokéves átlaggal. Ugyanakkor az áprilisa jellemző egy nyári nap helyett 4 jelentkezett (napi maximumhőmérséklet $\geq 25^\circ\text{C}$), sőt, egy hőségnap (napi maximumhőmérséklet $\geq 30^\circ\text{C}$) is előfordult, mely a sokéves átlag szerint nem jellemző ebben a hónapban.

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

32 °C, Budapest Újpest (Budapest IV. Újpest), április 30.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

-9,0 °C, Zabar (Nógrád megye), április 10.

A márciusi, szélsőségesen alacsony csapadékmennyiségek után az április már kedvezőbb képet mutatott, azonban a sokéves átlagnál alacsonyabb mennyiségeket mérünk. Az értékek 13 és 70 mm között mozogtak. A legcsapadékosabb régiók az ország délkeleti, nyugati és északkeleti határterületei voltak. Az áprilisi csapadékösszeg az ország túlnyomó részén mintegy 20%-kal a sokéves átlag alatt maradt. Országos átlagban a csapadékos napok száma követte a normál értéket (10 nap), és a zivataros napok száma is hasonlóan alakult (1 nap), azonban a sokéves átlag szerinti 1 havas nap nem teljesült, havas napot nem regisztráltunk.

A hónap legnagyobb csapadékösszege:

69,5 mm, Csörnyeföld (Zala megye)

A hónap legkisebb csapadékösszege:

12,9 mm, Bikács (Tolna megye)

24 óra alatt lehullott maximális csapadék:

37,5 mm, Csörnyeföld (Zala megye), április 5.

Május. A havi középhőmérséklet 15-18°C között alakult hazánkban. A hónap az 1971-2000-es normálhoz viszonyítva valamivel melegebb volt, egy kisebb terület kivételével a déli határvidéken. Május első néhány napján – kiterjedt anticiklon hatására – meglepően meleg, nyári idő volt jellemző, ekkor jelentkezett országos átlagban a hónap legmagasabb napi középhőmérséklete, s ezekben a napokban több országos melegrekord is megdőlt. A korai melegnek gyorsan vége szakadt, 4-től 17-ig több ciklon frontrendszer is érintette hazánk területét, változékony időjárást hozva. Ebben az időszakban voltak átlag alatti és feletti hőmérsékletű napok is. A hónap második fele kellemesebb, tavaszi időt hozott, normál közeli hőmérsékleti értékekkel. 12 nyári napot és 2 hőség napot jegyeztünk a hónapban, mindkét érték meghaladja a sokéves átlagot (normál rendre 8 és 1). A legtöbb, 17 nyári nap Martfűn és Túrkevényen fordult elő, hőségnapból a legtöbbet Tiszaroffról jelentették (6 nap).

A hónap során mért legmagasabb hőmérséklet:

33,8 °C, Szolnok dél (Jász-Nagykun-Szolnok megye) május 12.

A hónap során mért legalacsonyabb hőmérséklet:

-2,0 °C, Pápa dél (Veszprém megye), május 18.

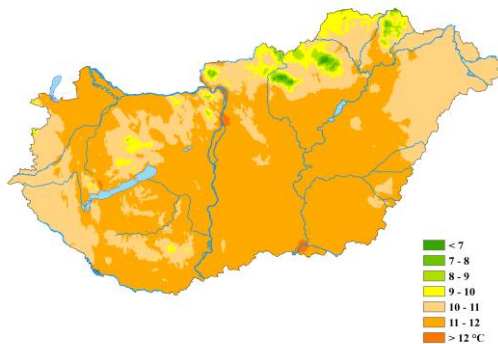
A havi csapadékösszeg térbeli eloszlása igen változékony képet mutatott május hónapban, az állomási összegek 7 és 177 mm között alakultak. A legcsapadékosabb az ország nyugati, délnyugati része volt, a legtöbb eső (150 mm feletti összegek) ezen belül a Mecsek területén hullott. A legkevesebb csapadékot a Dunakanyartól északra, északkeletre fekvő térségben regisztráltuk, itt sok helyen a 15 mm-t sem érték el a havi értékek. A sokévi átlaghoz viszonyítva is hasonlóan változatos térbeli eloszlást kaptunk. A Mecsek térségében és Zala megyében a normálnál jóval több csapadék hullott, annak 1,5-2-szeresét is megfigyeltük, sőt egyes helyeken a háromszorosát is. Ezzel szemben az Északi-középhegység nagy részén a sokévi átlagnak csupán fele vagy még kevesebb hullott, a legszá-

razabb területeken a normál 30%-át sem érte el. Az ország többi részén átlag körüli vagy kicsivel átlag alatti értékek jelentkeztek. A csapadékos napok száma országos átlagban 10 volt, mely elmarad a 11 napos normáltól. Zivataros napok tekintetében a 3 nap megfelel a sokéves átlagnak.

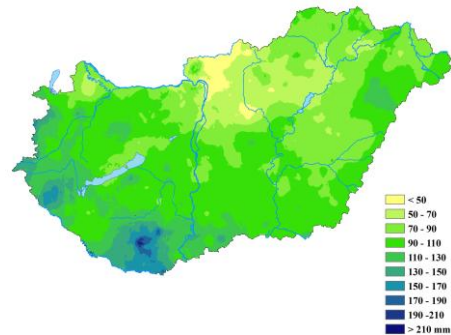
A hónap legnagyobb csapadékösszege:
176,7 mm, Bakonya (Baranya megye)

A hónap legkisebb csapadékösszege:
7,1 mm, Drégelypalánk (Nógrád megye)

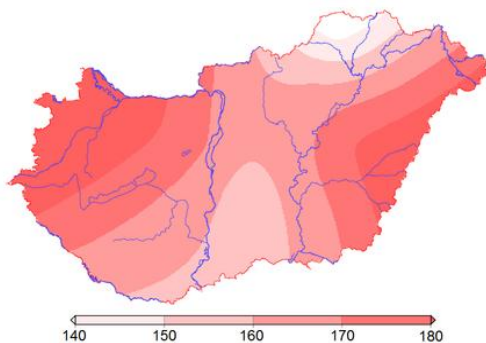
24 óra alatt lehullott maximális csapadék:
89,8 mm, Pécs Pogány (Baranya megye), május 22.

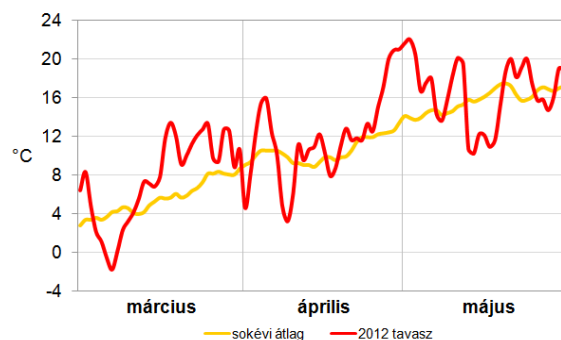
1. ábra: A tavasz középhőmérséklete (°C)

2. ábra: A tavasz csapadékösszege (mm)

3. ábra: A tavasz globálsugárzás összege (kJ/cm²)

4. ábra: A tavasz napi középhőmérsékletei és a sokéves átlag (°C)

2012. tavasz időjárási adatainak összesítője

Állomás	Napsütés (óra)		Hőmérséklet (°C)						Csapadék (mm)			Szél Viharos napok
	Évsz. össz.	Eltérés	Évsz. közép	Eltérés	Max.	Napja	Min.	Napja	Évsz. össz.	Átlag %-ban	1mm < napok	
Szombathely	708	174	11,8	2,0	29,4	2012.05.02	-8,7	2012.03.07	110	80	19	17
Nagykanizsa	-	-	11,5	1,3	30,5	2012.05.01	-9,1	2012.03.07	98	60	16	8
Siófok	769	179	12,9	2,0	31,8	2012.05.01	-5,8	2012.03.07	97	75	14	26
Pécs	701	120	12,7	1,9	30,0	2012.05.02	-5,7	2012.03.07	192	136	17	15
Budapest	789	218	13,0	1,9	32,3	2012.05.02	-6,1	2012.03.07	62	48	14	9
Miskolc	703	163	12,1	2,0	30,9	2012.05.02	-7,6	2012.03.08	75	57	15	6
Kékestető	684	140	6,9	1,7	24,3	2012.05.01	-10,7	2012.03.07	87	41	15	23
Szolnok	725	145	12,8	1,8	31,9	2012.05.02	-8,3	2012.03.07	98	77	13	-
Szeged	739	189	12,4	1,3	31,2	2012.05.02	-7,8	2012.03.07	106	91	16	11
Nyíregyháza	-	-	12,2	1,7	32,5	2012.05.02	-7,4	2012.03.07	70	58	16	30
Debrecen	728	152	12,0	1,3	31,6	2012.05.02	-8,4	2012.03.07	93	65	19	16
Békéscsaba	765	181	11,9	1,1	31,8	2012.05.02	-9,4	2012.03.07	104	74	20	15